
СЕМАНТИЧНІ Й ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРАГМАТИЧНІ КАТЕГОРІЇ СЛОВА, ВИСЛОВЛЮВАННЯ Й ТЕКСТУ

© О. В. Білецька
(Донецьк)

ОСОБЛИВОСТІ СИНТАКСИЧНИХ ВІДНОШЕНЬ МІЖ КОМПОНЕНТАМИ ІМЕННИКОВИХ ТРИКОМПОЗИТІВ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

Статтю присвячено дослідженню семантико-синтаксичних відношень між компонентами іменникових трикомполітів у сучасній німецькій мові. Дослідження базується на корпусі лексичних одиниць, отриманих методом суцільної вибірки із тлумачного словника сучасної німецької мови видавництва Дуден (2992 лексичні одиниці). У процесі вивчення синтаксичного зв'язку між компонентами субстантивних трикомполітів було встановлено особливості їхньої внутрішньої організації, виділено семантико-синтаксичні групи іменникових трикомполітів і проаналізовано взаємозв'язок іменникових трикомполітів із вільними словосполученнями, з яких вони походять.

Ключові слова: іменниковий трикомполіт, безпосередній складник, чиста детермінація, копулятивна детермінація, роздільноспрямований трикомполіт, типізований композит, кумулятивний композит, ідіоматична одиниця.

Е. В. БЕЛЕЦКАЯ. ОСОБЕННОСТИ СИНТАКСИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ МЕЖДУ КОМПОНЕНТАМИ СУБСТАНТИВНЫХ ТРИКОМПОЗИТОВ В СОВРЕМЕННОМ НЕМЕЦКОМ ЯЗЫКЕ

Статья посвящена исследованию семантико-синтаксических отношений между компонентами субстантивных трикомполітов в современном немецком языке. Исследование основывается на корпусе лексических единиц, полученном методом сплошной выборки из толкового словаря современного немецкого языка под редакцией Дуден (2992 лексические единицы). В процессе изучения синтаксической связи между компонентами субстантивных трикомполітов были установлены особенности их внутренней организации, выделены семантико-синтаксические группы субстантивных трикомполітов, а также был проведен анализ взаимосвязи субстантивных композитов со свободными словосочетаниями, к которым они восходят.

Ключевые слова: субстантивный трикомполіт, непосредственное составляющее, чистая детерминация, копулятивная детерминация, раздельнонаправленные композиты, типизирующие композиты, кумулятивные композиты, идиоматическая единица.

O. V. BILETSKA. THE PECULIARITIES OF SYNTACTIC RELATIONS BETWEEN THE COMPONENTS OF COMPOUNDS CONSISTING OF THREE NOUNS IN MODERN GERMAN

The paper deals with the study of semantic-syntactic relations between the components of compounds consisting of three nouns in the modern German language. The research is based upon the corpus of 2992 lexical units obtained by using the technique of overall sampling from the explanatory dictionary of the modern German language. The study of the compounds consisting of three nouns has permitted to establish the peculiarities of their internal organization, to define semantic-syntactic groups of the compounds consisting of three nouns and to analyze the relations between the compounds consisting of three nouns and free phrases, to which they ascend.

Key words: compound consisting of three nouns, direct constituent, pure determination, copulative determination, apart directed compound, typed compound, cumulative compound, idiom.

1. Вступні зауваження. Проблема дослідження складних слів у німецькій мові посідає одне з провідних місць у сучасному германському мовознавстві. Це обумовлено декількома основними причинами. По-перше, складні іменники кількісно

домінують у лексичному складі німецької мови. Так, в монографії «Substantivkomposita», написаній в Інституті німецької мови (м. Іннсбрук, Австрія) під керівництвом Й. Ербена, зазначено, що словниковий склад сучасної німецької мови майже на 2/3 складається з іменних композитів (Ortner 1991:0 3). По-друге, у зв'язку зі словоскладанням виникає проблема залучення лексемних знаків у синтаксичний процес і їхнього підпорядкування завданням і структурі синтаксису, адже композити мають особливий статус, знаходячись на межі між лексичним і синтаксичним рівнями мовної структури (Павлов 1985: 35-36).**Ошибка! Источник ссылки не найден.Ошибка! Источник ссылки не найден.Ошибка! Источник ссылки не найден.**

Витоки дослідження словоскладання у німецькій мові слід шукати у працях О. Бехагеля (Behaghel, 1968), В. Вільманнса (Wilmanns, 1930), О. Грегера (Gröger, 1911), Я. Грімма (Grimm, 1843), Г. Пауля (Paul, 1957), В. Генцена (Henzen, 1965). Значний внесок в теорію композитотворення німецької мови зробили І. Барц (Fleischer, 1995), Г. Брінкманн (Brinkmann, 1962), В. С. Вашунін (Вашунин, 1982; 1990), Ст. Жепіч (Žepić, 1970), В. Кюршнер (Kürschner, 1974), В. Мотч (Motsch, 1992; 2002), Л. Ортнер (Ortner L., 1991), Х. Ортнер (Ortner H., 1984), В. М. Павлов (Павлов, 1985; Pavlov, 1972; 2009), М. Д. Степанова (Степанова, 1959), Г. Фанзелов (Fanselow, 1981), В. Фляйшер (Fleischer, 1974; 1995) та ін. Однак, незважаючи на те, що композитотворення у німецькій мові має давню історію вивчення, результатом чого є велика кількість наукових праць, поза увагою лінгвістів залишилися певні питання, які потребують подальшого вирішення. Так, основна увага у фундаментальних працях зі словотвору приділяється двокомпонентним композитам, які складають основну кількість серед складних іменників у сучасній німецькій мові. Багатокомпонентні композити, в першу чергу, трикомпоненти, поступаються їм кількісно, що, очевидно, є однією з причин, чому вони залишились дещо “на узбіччі” лінгвістичних досліджень. Інша причина полягає в тому, що трикомпоненти, мають бінарну структуру. Це наштовхує на думку, що ці комплекси мало чим відрізняються від двокомпонентних одиниць. Однак, при пильнішому погляді на трикомпоненти виявляється, що це досить динамічний клас іменників, який вирізняється з-поміж інших складних слів специфікою внутрішньої організації і чітким зовнішнім оформленням. Крім того, більшість дослідників концентрується на лексичному аспекті словоскладання, синтаксичні ж особливості складних слів залишаються поза увагою ґрунтовних досліджень.

Таким чином, актуальність роботи зумовлена необхідністю вивчення іменникових трикомпонентів у сучасній німецькій мові з точки зору їхньої синтаксичної організації.

Предметом пропонованого дослідження виступають іменникові трикомпоненти у сучасній німецькій мові. Об'єкт дослідження – синтаксичні відношення між компонентами зазначених одиниць.

Мета роботи полягає у встановленні особливостей семантичної організації іменникових трикомпонентів у сучасній німецькій мові на основі дослідження синтаксичних відношень між їхніми компонентами. Мета передбачає розв'язання таких завдань:

- складання корпусу іменникових трикомпонентів у сучасній німецькій мові;
- дослідження синтаксичних особливостей трикомпонентних іменників;
- класифікація іменникових трикомпонентів на основі семантико-синтаксичного принципу.

Матеріал дослідження складають 2992 іменникових трикомпонента, отриманих шляхом суцільного добору трикомпонентних іменників із десяти томного тлумачного словника німецької мови видавництва Дуден (Duden, 2000).

2. Особливості семантико-синтаксичної класифікації складних слів у німецькій мові. Вперше семантико-синтаксичні відношення між безпосередніми складниками (далі – БС) композитів були враховані В. Вільманном (Wilmanns 1930: 535-536), який відповідно до цього критерію виділив два типи складних слів: складні слова, в яких другий компонент визначає приналежність усього композита до певної категорії, а перший слугує лише для його уточнення та підпорядковується йому, і складні слова, в яких обидва члени поєднані за принципом координації. Г. Пауль (Paul, 1957) повністю змінює вектор дослідження композитів зі структурного на семантичний, звертаючи особливу увагу на синтаксичні відношення між БС композитів. Згідно з Г. Паулем складні слова у сучасній німецькій мові поділяються на: атрибутивні або детермінативні композити; копулятивні композити; “імперативні імена”. У цій таксономії виділяється також особливий тип детермінативних складних іменників – “бахувріхі”, які на відміну від більшості атрибутивних композитів мають суто семантичний характер та є результатом процесу метонімії. Ця семантична класифікація композитів сягає своїм корінням до таксономії складних слів у санскриті. Так, дослідники давньоіндійської мови поділяють складні слова на *dvandva* (копулятивні композити), *bahuvrīhi* (екзоцентричні композити) та *tatpuruṣa* або *karmadhāraya*

(детермінативні композити). Необхідно зазначити, що класифікація Г. Пауля виявилась настільки універсальною і далекоглядною, що і дотепер аналіз семантичних особливостей складних слів у більшості праць, присвячених дослідженню складних слів у німецькій мові зокрема або у межах більш загальних розвідок, базується на її засадах. Подібно до Г. Пауля В. М. Павлов також вважає пріоритетним синтаксичний аспект у творенні складних слів у німецькій мові, які він розглядає як одиниці, що знаходяться на межі між лексиконом і синтаксисом. З одного боку, композити мають статус лексичних одиниць, тобто вони зафіксовані у словнику, і, на відміну від словосполучень, морфологічно “цільнооформлені”, повністю співвідносяться із денотатом, який позначають, і розглядаються як цілісна одиниця. З іншого боку, композити є аналітичними структурами, які можна розкласти на компоненти, кожен із яких – це окрема лексема, самостійна і синтаксично елементарна в її вільному вживанні. До того ж перший компонент композитів завжди виконує атрибутивну функцію щодо другого, таке функціонування компонентів у складі композитів теж зближує їх із синтаксичними структурами (Павлов 1985: 35; Pavlov 2009: 32-33). Однак у складі композитів лексеми часто зазнають семантичних змін, що стає на заваді трансформації композита у словосполучення і, у такий спосіб, повністю звести складні слова до синтаксичних конструкцій (Павлов 1985: 143). У своїх роботах В. М. Павлов розподіляє композити на групи відповідно до їх наближеності до функціонально-семантичного поля їх реалізації, і тим самим їх віддаленості від вільних синтаксичних конструкцій. Так, до центральної зони цього поля входять асинтаксичні композити, які майже втратили зв'язок із вільним сполученнями відповідних лексем. Такі композити характеризуються найвищим рівнем “згасання” синтаксичності, що пов'язано зі ступенем переосмислення композитів загалом і їх компонентів зокрема. Наступну групу формують напівсинтаксичні композити, які займають сусідню із центром периферійну зону. Такі композити не тільки позначають окремий об'єкт, але й виділяють його із класу подібних, надаючи йому певної специфічної ознаки, і проявляють обмежений зв'язок із синтаксичними поєднаннями лексем. Периферію функціонально-семантичного поля реалізації конструкції субстантивних композитів утворюють повносинтаксичні композити. Такі композити майже не відрізняються від словосполучень завдяки простоті побудови і структурному лаконізму, який оснований на принципі юкстапозиції (Павлов 1985: 159-184; Pavlov 1972: 7-39). Отже, В. М. Павлов, розподіляючи композити на групи відповідно до їхніх синтаксичних

властивостей, виділяє низку ознак іменних композитів, що віддаляють або наближують їх до вільних синтаксичних словосполучень.

3. Дослідження синтаксичних відношень між безпосередніми складниками іменникових трикомполітів. Синтаксична семантика доволі тісно пов'язана з частиномовною і проявляється у сполучуваності різних частин мови між собою у межах речення або словосполучення. При цьому синтаксичні особливості складних слів можна аналізувати за моделлю словосполучень, компресію яких вони представляють.

Основною синтаксичною особливістю трикомполітів є їх детермінативна структура, тобто залежність першого БС (детермінатива) від другого (основного слова). При цьому іменник, виступаючи в ініціалній позиції у ролі детермінатива, переймає на себе атрибутивну функцію і надає специфічних характеристик основному слову, що і вирізняє трикомполіт з-поміж інших представників цього класу.

Крім того, бінарна структура іменникових трикомполітів передбачає розгалужену структуру одного із БС, який також складається з двох компонентів. Між лексемами, що входять до складу розгалуженого детермінатива або основного слова теж простежується певний тип синтаксичного зв'язку – підрядний (субординація) або сурядний (координація).

Відповідно до цього всі іменникові трикомполіти за характером зв'язку між їх компонентами поділяються на два типи:

– композити з чистою детермінацією (2862 од., 96%), напр.:

der (Pfeffer-^{детермінація}-minz) -^{детермінація}-likör 'м'ятний лікер (з перцевої м'яти)';

der Feld-^{детермінація}-(gottes-^{детермінація}-dienst) 'церковна служба у військах, богослужіння у бойових умовах';

– композити з копулятивною детермінацією (130 од., 4%), напр.:

die (Lohn-^{координація}-Preis)-^{детермінація}-Spirale 'взаємовплив підвищення заробітної плати і підвищення цін, спіраль заробітної плати і цін (одна з буржуазних теорій інфляції)';

der (Stahl-^{координація}-beton)-^{детермінація}-bau 'будівництво із застосуванням залізобетонних конструкцій і виробів'.

Слід зазначити, що останній тип зустрічається лише у межах іменникових трикомполітів із лівобічним розгалуженням, що зумовлено функційними особливостями детермінатива й основного слова.

Іменникові трикомполіти із детермінативно-копулятивним типом зв'язку між компонентами виникли у середньовісній німецькій мові, однак, у ній вони

представлені поодинокими прикладами. У сучасній німецькій мові цей тип трикомпонентів відображає нові тенденції у розвитку мови, а саме тенденцію за допомогою детермінатива, оформленого за способом “нанизування” лексем, передавати більше інформації щодо основного слова.

Необхідно також відзначити, що особливістю трикомпонентів із детермінативно-копулятивним типом зв'язку між компонентами є їх спеціалізація на фахових текстах, тобто галузева термінологізація названих одиниць.

Подальший аналіз взаємовідношень між БС іменникових трикомпонентів виявив, що у сучасній німецькій мові трикомпоненти за своїм змістом розподіляються за чотирма групами, а саме:

- роздільноспрямовані (повносинтаксичні за термінологією В. М. Павлова) іменникові трикомпоненти (1625 од., 54,3%);
- типізовані трикомпонентні іменники (1012 од., 33,8%);
- кумулятивні (напівсинтаксичні) іменникові трикомпоненти (329 од., 11%);
- ідіоматичні (асинтаксичні) одиниці (26 од., 0,9%).

Отже, до першої групи належать роздільноспрямовані іменникові трикомпоненти, у яких детермінатив є невід'ємною частиною основного слова і співвідноситься з цілісним об'єктом. Семантика таких іменникових трикомпонентів повністю збігається з семантикою словосполучень, у які вони трансформуються. Відповідно до функційних особливостей іменника роздільноспрямовані іменникові трикомпоненти у німецькій мові можна представити у вигляді таких узагальнюючих формул:

1. Об'єкт в генітиві – Керуючий іменник.

Цей тип іменникових трикомпонентів, у межах яких відношення між БС проявляються як відношення іменника у генітиві до керуючого іменника у номінативі, є найдавнішим типом композитів у німецькій мові. Він виник як результат зрощення генітивного атрибутивного словосполучення, а тому може бути легко трансформований у нього, напр.: *der Atommülltransport* \approx *Transport des Atommülls* ‘транспортування радіоактивних відходів’, *der Gasbranderreger* \approx *Erreger des Gasbrands* ‘збудник газової гангрені’.

2. Об'єкт в акузативі – Предикат.

Іменникові трикомпоненти цього типу складають доволі значну частку серед загального корпусу іменникових трикомпонентів у нвн. мові. За своєю семантикою вони походять від словосполучень дієслова і підпорядкованого йому іменника в акузативі, а тому легко трансформуються у предикативні групи, напр.: *der Bahnhofsvorsteher* \approx

Beamter, der einem Bahnhof vorsteht ‘начальник вокзалу; начальник станції’, *der Fußbodenleger* \approx *jemand, der Fußböden verlegt* ‘укладач підлоги’.

3. Прийменниковий додаток – Керуючий іменник.

Особливістю зазначених трикомполітів є походження від прийменникових словосполучень, у які вони з легкістю трансформуються, напр.: *die Sommersonnenwende* \approx *die Sonnenwende im Sommer* ‘літнє сонцестояння’, *das Holzblasinstrument* \approx *das Blasinstrument aus Holz* ‘дерев’яний духовий інструмент’.

4. Якість, ознака – Носій якості, ознаки.

Іменникові трикомполіти цього типу перефразовуються в ад’єктивно-атрибутивні словосполучення, напр.: *der Goldbuchstabe* \approx *gold(farb)ener Buchstabe* ‘золота літера (літера золотого кольору)’, *die Grundsatzfrage* \approx *grundsätzliche Frage* ‘основне питання’.

Іншою групою трикомполітних іменників є типізовані композити, які передають “типові відношення” між БС і викликають у носіїв мови стійкі асоціації, тобто детермінатив передає не тільки якість, властивість основного слова, але й спосіб відношень, напр.: *der Industriekaufmann* \approx *jmd., der über eine kaufmännische Ausbildung verfügt u. in einem Industrieunternehmen als Buchhalter, im Verkauf, in der Personalabteilung o. Ä. tätig ist* ‘фахівець із збуту і постачання’, *die Buchstabenfolge* \approx *die Aufeinanderfolge der Buchstaben* ‘послідовність літер (визначена алфавітом)’.

До третьої групи належать кумулятивні трикомполіти, які представляють свою семантику у згорнутому вигляді. Для їхньої правильної інтерпретації необхідно використовувати метод трансформацій із застосуванням прирощень, які можуть бути структурними, структурно-провербальними, лексичними або структурними та лексичними одночасно, напр.: *die Kriegsdienstverweigerung* \approx *Verweigerung des Kriegsdienstes unter Berufung auf Gewissensgründe* ‘відмова від військової служби (через моральні переконання)’, *das Schulter-Arm-Syndrom* \approx *schmerzhafte, vor allem linksseitig auftretende Beschwerden im Bereich von Schulter und Arm* ‘цервікобрахіалгія’.

Остання група трикомполітів – це ідіоматичні одиниці, які не можуть бути трансформовані у словосполучення, оскільки характеризуються ідіоматичністю значення, напр.: *die Himmelfahrtsnase* \approx *nach oben gebogene Nase* ‘кирпатий ніс’, *das Schwarz-Rot-Mostrich* \approx *Farben der deutschen Fahne von 1919 bis 1933, der Fahne der DDR von 1949 bis 1990 u. der Bundesrepublik Deutschland* ‘чорно-червоно-золотий прапор (державний прапор Веймарської республіки, ДДР і ФРН)’.

4. Підводячи підсумки аналізу синтаксичних відношень між компонентами іменникових трикомпонентів у сучасній німецькій мові, можна зробити такі висновки:

– у сучасній німецькій мові спостерігається тенденція до збільшення кількості детермінативно-копулятивних іменникових трикомпонентів, що частково пояснюється, недостатньою розвиненістю копулятивної моделі композитів, а також більшою інформативною наповненістю композитів з копулятивною детермінацією, адже вони дозволяють більш рельєфно і повно передати особливості основного слова;

– домінувальним типом іменникових трикомпонентів є роздільноспрямовані одиниці, характерною особливістю яких є повна семантична тотожність із словосполученнями, з яких вони утворились, що дає можливість вважати ці два способи номінації конкурувальними формами;

– у відібраному корпусі матеріалу зафіксована доволі значна кількість кумулятивних та ідіоматичних трикомпонентних іменників, що пояснюється, насамперед, постійним розвитком мови та її прагненням до конденсації мовного виразу й економії мовних ресурсів шляхом адаптації і модифікації наявного матеріалу, моделей і механізмів.

– новацією в сучасній німецькій мові можна вважати типізовані іменникові трикомпоненти, особливістю яких є не “згасання” синтаксичності, а змістовна характеристика.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Березовская Л. Г.* Словообразовательные и синтаксические конструкции с однокорневым определительным компонентом в немецком языке : автореф. дисс. на соискание учен. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.04 „Германские языки” / Л. Г. Березовская. – Пятигорск, 2005. – 20 с.
2. *Вашунин В. С.* Структура определительных сложных существительных в современном немецком языке : учеб. пособие по лексикологии нем. яз. для студентов 3-4-х курсов пед. ин-тов / В. С. Вашунин. – Куйбышев : КГПИ, 1982. – 89 с.
3. *Вашунин В. С.* Субстантивные сложные слова в немецком языке / В. С. Вашунин. – М. : Высшая школа, 1990. – 158 с.
4. *Павлов В. М.* Понятие лексемы и проблемы отношений синтаксиса и словообразования / В. М. Павлов. – Ленинград : Наука, 1985. – 298 с.
5. *Степанова М. Д.* Словосложение в современном немецком языке : дис. ... доктора филол. наук : 10.02.04 / М. Д. Степанова. – М., 1959. – 408 с.
6. *Behaghel O.* Die deutsche Sprache / Otto Behaghel. – [14. Aufl. / mit Hinweisen u. Anm. vers. von Friedrich Maurer]. – Halle (Saale) : Niemeyer, 1968. – 316 S.
7. *Brinkmann H.* Die deutsche Sprache. Gestalt und Leistung / H. Brinkmann. – Düsseldorf : Schwann, 1962. – 654 S.
8. *Duden.* Das große Wörterbuch der deutschen Sprache : In 10 Bd-n. [Електронний ресурс]. – PC-Bibliothek Version 2.01 mit Plus-Paket / Hrsg. und bearb. vom Wissenschaftlichen Rat u. d. Dudenred., Projektleitung und Projektmanagement der CD-ROM ISBN : 3-411-71001-2 Volker Kling. – Mannheim ; Wien ; Zürich : Bibliographisches Institut, 2000. – Систем. вимоги : P-100, Windows 9X/ME 32MBRam ; Windows / NT / 2000. – 64 MBRam ; SVGA, CD-ROM. – Назва з титул. екрана.
9. *Fanselow G.* Zur Syntax und Semantik der Nominalkomposition : ein versuchspraktischer Anwendung der Montage-Grammatik auf die Wortbildung im Deutschen / Gisbert Fanselow. – Tübingen : Niemeyer, 1981. –

244 S. 10. *Fleischer W.* Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache / Wolfgang Fleischer. – Leipzig : Bibliographisches Institut, 1974. – 361 S. 11. *Fleischer W.* Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache / Wolfgang Fleischer, Irmhild Barz. – [2., durchges. und erg. Aufl.]. – Tübingen : Niemeyer, 1995. – 375 S. 12. *Grimm J.* Grammatik der hochdeutschen Sprache unserer Zeit / [bearb. von J. Eiselen]. – Constanz : Verlagshandlung zu Belle-Vue, 1843. – 372 S. 13. *Gröger O.* Die althochdeutsche und altsächsische Kompositions-fuge : mit Verzeichnis der althochdeutschen and altsächsischen Composita / Otto Gröger. – Zürich : Zürcher & Furrer, 1911. – 488 S. 14. *Henzen W.* Deutsche Wortbildung / Walter Henzen. – [3., durchges. und erg. Aufl.]. – Tübingen : Niemeyer, 1965. – 314 S. 15. *Kürschner W.* Zur syntaktischen Beschreibung deutscher Nominalkomposita. Auf der Grundlage generativer Transformationsgrammatiken / Wilfried Kürschner. – Tübingen : Niemeyer, 1974. – 228 S. 16. *Motsch W.* Deutsche Wortbildung in Grundzügen / Wolfgang Motsch. – [2., überschr. Aufl.]. – Berlin ; New York : de Gruyter, 2002. – 458 S. 17. *Motsch W.* Wieviel Syntax brauchen Komposita / Wolfgang Motsch // Beiträge zur Phraseologie, Wortbildung, Lexikologie. Festschrift für Wolfgang Fleischer zum 70. Geburtstag / Rudolf Grosse, Gotthard Lerchner, Marianne Schröder (Hrsg.). – Frankfurt am Main ; Berlin ; Bern ; New York ; Paris ; Wien : Peter Lang, 1992 – S. 71–78. 18. *Ortner L.* Substantivkomposita (Komposita und kompositionsähnliche Strukturen 1) // Deutsche Wortbildung : Typen und Tendenzen der deutschen Gegenwartssprache ; eine Bestandsaufnahme des Instituts für Deutsche Sprache, Forschungsstelle Innsbruck. Vierter Hauptteil Sprache der Gegenwart, Bd. LXXIX / Lorelies Ortner, Elgin Müller-Bollhagen. – Berlin ; New York : de Gruyter, 1991. – 863 S. 19. *Ortner H.* Zur Theorie und Praxis der Kompositaforschung / Hanspeter Ortner, Lorelies Ortner. – Tübingen : Narr Verlag, 1984. – 406 S. 20. *Paul H.* Deutsche Grammatik : In 5 Bd-n / Hermann Paul. – Halle (Saale) : Niemeyer, 1957. – Bd. 5 : Wortbildungslehre – 142 S. 21. *Pavlov V.* Die substantivische Zusammensetzung im Deutschen als syntaktisches Problem / Vladimir Pavlov. – München : Hueber, 1972. – 129 S. 22. *Pavlov V.* Deutsche Wortbildung im Spannungsfeld zwischen Lexikon und Syntax / Vladimir Pavlov. – Frankfurt am Main ; Berlin ; Bern ; Bruxelles ; New York ; Oxford ; Wien : Peter Lang, 2009. – 276 S. 23. *Wilmanns W.* Deutsche Grammatik. Gotisch, Alt-, Mittel- und Neuhochdeutsch / Wilhelm Wilmanns. – [2. unveränd. Aufl.]. – Berlin ; Leipzig : de Gruyter, 1930. – 2. Abteilung : Wortbildung. – 671 S. 24. *Žepić S.* Morphologie und Semantik der deutschen Nominalkomposita / Stanko Žepić. – Zagreb : Philosophische Fakultät der Universität Zagreb, Abteilung für Germanistik, 1970. – 126 S.

Стаття надійшла до редакції 03.06.2014